

Bijlage

(bij brief FEZ/SIR/TR/2008/2420)

**Nadere toelichting bij de Mededeling van de minister van OCW
ingevolge artikel 42 van de Kaderwet zbo's**

	blz.
1. Commissariaat voor de Media	2
2. Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties	3
3. Stimuleringsfonds voor de Pers	4
4. Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie hoger onderwijs	5
5. Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek	6
6. Vervangingsfonds en bedrijfsgezondheidszorg voor het onderwijs	8
7. Participatiefonds voor het onderwijs	9
8. Cultuurfondsen	10

Commissariaat voor de media

Publiekrechtelijk zbo met eigen rechtspersoonlijkheid.

1. Beschrijving zbo

Het Commissariaat ziet toe op de naleving van de Mediawet en de daarop gebaseerde regels; het garandeert daarmee een eerlijke toegang tot de media en bewaakt de kwaliteit, de diversiteit en de onafhankelijkheid van de informatievoorziening.

Het Commissariaat bestaat uit een voorzitter en twee of vier andere leden. Op 31 december 2006 waren er 47 fte's in dienst van het commissariaat.

2. Publieke taken/openbaar gezag

- toewijzen van zendtijd aan publieke omroepinstellingen (landelijk, regionaal en lokaal) (openbaar gezag),
- toestemming verlenen aan commerciële omroepinstellingen (voor algemene en bijzondere of 'abonnee' omroep),
- toezicht houden op het wettelijk minimumpakket op de kabel (geschillenbeslechting tussen kabelexploitanten, programma-aanbieders en programmaraden),
- toezicht houden op de naleving van reclame- en sponsorregels bij zowel publieke als commerciële omroepinstellingen,
- toezicht houden op de naleving van de programmavoorschriften (verplichte percentages informatie, cultuur en educatie bij publieke omroepen),
- toezicht houden op de naleving van de programmaquota (verplichte percentages Europese, onafhankelijke, recente, Nederlandstalige of Friestalige programmaonderdelen),
- toezicht houden op de neventaken en nevenactiviteiten van publieke omroepinstellingen,
- uitoefenen van financieel toezicht op de publieke omroep,
- monitoren van mediaconcentraties,
- uitoefenen van toezicht op de Wet op de vaste boekenprijs,
- adviseren over bestaand en toekomstig mediabeleid.

3. Instellingswet

Mediawet, art. 9 tot en met 13b.

4. Instellingsmotief

Het instellingsmotief is onafhankelijke oordeelsvorming; alle uitingen van het Commissariaat dienen vrij te zijn van politieke beïnvloeding.

5. Voorgestelde afwijkingen van de Kaderwet met de instellingswet

Geen, met in achtneming van het onderstaande.

Artikel 43 van de Kaderwet bepaalt dat drie jaar na inwerkingtreding van deze wet een zbo jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag opstelt. Volgens de memorie van toelichting bij de Kaderwet moet het jaarverslag een beeld geven van de prestaties van het zbo in het afgelopen jaar. OCW gaat ervan uit dat het jaarverslag (en de daarbij behorende jaarrekening) dat voor die datum moet worden opgesteld, alleen betrekking hoeft te hebben op de financiële verantwoording van de (eigen) apparaatskosten en niet op de gegevens die het Commissariaat van de omroepen moet ontvangen.

6. Aanpassingswetgeving

OCW is voornemens om een wetsvoorstel op te stellen voor alle zbo's die onder de Mediawet vallen (het Commissariaat voor de Media, het Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties en het Stimuleringsfonds voor de pers). Een voordracht voor een daartoe strekkende regeling zal naar verwachting worden gedaan in de loop van 2008.

Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties

Privaatrechtelijke zbo; Awb-subsidietitel is niet van toepassing; uitsluitend wettelijke taken.

1. Beschrijving zbo

De doelstelling van het Stimuleringsfonds is de ontwikkeling en productie te bevorderen van culturele dramaproducties, documentaires, kunst- en kinderprogramma's en cultuurprojecten van de publieke landelijke en regionale omroep.

Het fonds bestaat uit een bestuur van 7 leden; In 2006 waren er 12 personen in dienst van het fonds.

2. Publieke taken/openbaar gezag

De publieke taak betreft hier de maatschappelijke functie van de media als leverancier van informatie en opinies (democratische functie) en de functie als podium voor expressie en identiteitsvorming van groepen en individuen (culturele functie). Doel van het mediabeleid van de Nederlandse overheid is dat zoveel mogelijk burgers toegang hebben tot een onafhankelijk, gevarieerd en kwalitatief hoogstaand media-aanbod. Het fonds doet dat enerzijds door het verstrekken van subsidies voor specifieke programmavoorstellen van omroepen of van particulieren die steun van een omroep hebben (zbo-taak)

3. Instellingswet

Mediawet, art. 170.

4. Instellingsmotief

Het instellingsmotief is onafhankelijke oordeelsvorming; alle uitingen van het fonds dienen vrij te zijn van politieke beïnvloeding.

5. Voorgestelde afwijkingen van de Kaderwet met de instellingswet

OCW is voornemens overeenkomstig het advies van het BTZ af te wijken van artikel 22 Kaderwet.

Art. 22: Vernietigingsrecht

Het vernietigingsrecht is een inbreuk op de onafhankelijke besluitvorming van de fondsen. De uitsluiting betreft niet alle besluiten van het fonds, maar alleen die welke betrekking hebben op de taakuitoefening als zbo. Om uit te sluiten dat de minister daarop aangesproken kan worden, dient elke politieke inmenging te worden voorkomen. Het BTZ geeft in haar rapportage aan een afwijking valide te vinden indien er redenen zijn om uit te sluiten dat de minister deze bevoegdheid heeft om daarmee te garanderen dat de minister deze bevoegdheid niet kan gebruiken. Dit is naar de mening van het BTZ –ondermeer - het geval wanneer het beschikken over deze bevoegdheid zich niet verdraagt met de aard van de taken, te weten bij semi-rechtelijke taken, medisch-ethische taken en taken in de kunst- en cultuursector.

6. Aanpassingswetgeving

OCW is voornemens om een wetsvoorstel op te stellen voor alle zbo's die onder de Mediawet vallen (het Commissariaat voor de Media, het Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties en het Stimuleringsfonds voor de pers). Een voordracht voor een daartoe strekkende regeling zal naar verwachting worden gedaan in de loop van 2008.

Stimuleringsfonds voor de Pers

Publiekrechtelijk zbo met eigen rechtspersoonlijkheid.

1. Beschrijving zbo

Het Stimuleringsfonds voor de Pers (voorheen genaamd Bedrijfsfonds voor de Pers) heeft ten doel het handhaven en bevorderen van de pluriformiteit van de pers, voor zover die van belang is voor de informatie en opinievorming.

Het fonds bestaat uit een bestuur van maximaal 7 leden. In 2006 waren er 3 personen in dienst van het fonds.

2. Publieke taken/openbaar gezag

- het verlenen van subsidie in de vorm van kredieten, kredietfaciliteiten en uitkeringen (openbaar gezag),
- het beheren van de middelen van het fonds zelf (voornamelijk afkomstig uit de opbrengsten van etherreclame),
- het houden van toezicht op naleving van de aan de verleende subsidie verbonden voorwaarden,
- het verrichten dan wel doen verrichten van onderzoek m.b.t. het functioneren van de pers.

3. Instellingswet

Mediawet, art. 123 e.v.

4. Instellingsmotief

Het instellingsmotief is onafhankelijke oordeelsvorming; alle uitingen van het fonds dienen vrij te zijn van politieke beïnvloeding.

5. Voorgestelde afwijkingen van de Kaderwet met de instellingswet

OCW is voornemens overeenkomstig het advies van het BTZ af te wijken van de artikel 22 Kaderwet.

Art. 22: Vernietigingsrecht

Het vernietigingsrecht is een inbreuk op de onafhankelijke besluitvorming van de fondsen. De uitzondering betreft niet alle besluiten van het fonds, maar alleen die welke betrekking hebben op de taakuitoefening. Om uit te sluiten dat de minister daarop aangesproken kan worden, dient elke politieke inmenging te worden voorkomen. Het BTZ geeft in haar rapportage aan een afwijking valide te vinden indien er redenen zijn om uit te sluiten dat de minister deze bevoegdheid heeft om daarmee te garanderen dat de minister deze bevoegdheid niet kan gebruiken. Dit is naar de mening van het BTZ –ondermeer - het geval wanneer het beschikken over deze bevoegdheid zich niet verdraagt met de aard van de taken, te weten bij semi-rechtelijke taken, medisch-ethische taken en taken in de kunst- en cultuursector.

6. Aanpassingswetgeving

OCW is voornemens om een wetsvoorstel op te stellen voor alle zbo's die onder de Mediawet vallen (het Commissariaat voor de Media, het Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties en het Stimuleringsfonds voor de pers). Een voordracht voor een daartoe strekkende regeling zal naar verwachting worden gedaan in de loop van 2008.

Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie voor het hoger onderwijs (NVAO)

Publiekrechtelijke zbo met eigen rechtspersoonlijkheid.

1. Beschrijving zbo

De NVAO is een bij verdrag tussen Nederland en Vlaanderen opgerichte publiekrechtelijke instelling die in beide regio's de kwaliteit van het hoger onderwijs waarborgt. De NVAO kent een Algemeen bestuur van 12 leden en een Dagelijks Bestuur van 4 leden. Op 31 december 2006 waren 25 personen in dienst van het ZBO.

2. Publieke taken/openbaar gezag

De taken van de NVAO houden het volgende in:

1. accrediteren van bestaande opleidingen in het hoger onderwijs (beoordelen basiskwaliteit),
2. toetsen nieuwe opleidingen in het hoger onderwijs (beoordelen te verwachten basiskwaliteit),
3. leveren van een bijdrage aan de profilering van opleidingen/instellingen door de bijzondere kwaliteitskenmerken van bestaande opleidingen te toetsen,
4. bevorderen van de Europese, respectievelijk internationale dimensie in de Nederlandse en Vlaamse accreditatie en onderhouden van internationale contacten om tot afstemming en samenhang te komen,
5. uitvoeren van andere opgedragen taken, zoals in Nederland bijvoorbeeld het adviseren over de verlenging van de cursusduur van masteropleidingen in het wetenschappelijk onderwijs,
6. leveren van een bijdrage aan het publieke debat over de ontwikkeling van het hoger onderwijs, gerelateerd aan de primaire taak van de NVAO.

Alle bovenstaande taken zijn als publieke taken te beschouwen; het uitoefenen van openbaar gezag betreft de taak genoemd onder ad 1 en 2.

3. Instellingswet

De taken die de NVAO in Nederland uitvoert, zijn gebaseerd op het Accreditatieverdrag Nederland-Vlaanderen en op hoofdstuk 5a (art. 5a.1 e.v.) van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

4. Instellingsmotief

Het instellingsmotief is onafhankelijke oordeelsvorming. Daarbij geldt met name het deskundigheidsmotief en niet zozeer onafhankelijkheid van de politiek. De BTZ laat de afweging over de status van het zbo over aan OCW. Omdat de "transformatiekosten" van een zbo naar een ander orgaan, niet opwegen tegen de mogelijke voordelen daarvan, wil OCW de NVAO als zbo handhaven en overeenkomstig het advies van de BTZ onder de Kaderwet brengen.

5. Voorgestelde afwijkingen van de Kaderwet met de instellingswet

De NVAO is een binationale accreditatieorganisatie die is opgericht bij verdrag tussen Nederland en Vlaanderen. Dat heeft consequenties voor de toepassing van de Kaderwet. Het Accreditatieverdrag bepaalt bijvoorbeeld dat bestuursreglement, begroting, jaarrekening en jaarverslag goedkeuring behoeven van het Comité van Ministers. Daarom kan er niet in worden voorzien dat de minister deze goedkeurt. Een aantal artikelen van de Kaderwet kan niet onverkort van toepassing worden verklaard omdat ze in het Accreditatieverdrag zijn geregeld en rechtstreeks van toepassing zijn of niet passen bij het binationale karakter van de organisatie. Materieel is er echter weinig verschil met de Kaderwet. Het betekent dat een aantal verantwoordelijkheden formeel niet bij de minister ligt maar bij het Comité van Ministers.

6. Aanpassingswetgeving

De aanpassing van de WHW zal worden meegenomen met een lopende wijziging van de WHW.

Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek (NWO)

Publiekrechtelijk zbo met eigen rechtspersoonlijkheid.

1. Beschrijving zbo

De taak van NWO is het bevorderen van de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek en het initiëren en stimuleren van nieuwe ontwikkelingen in het wetenschappelijk onderzoek.

De NWO-wet kent een algemeen bestuur en, voor door het algemeen bestuur aan te wijzen wetenschapsgebieden, gebiedsbesturen. Het algemeen bestuur en de (thans acht) gebiedsbesturen wijzen middelen toe ten behoeve van onderzoeksprojecten en onderzoekprogramma's.

NWO is verbonden met drie stichtingen, waarbij de vormgeving verschilt:

- Stichting Nationale Computerfaciliteiten (NCF)
- Stichting Wetenschappelijk Onderzoek van de Tropen en Ontwikkelingslanden (WOTRO)
- Stichting voor de Technische Wetenschappen (STW).

Drie aansturingsorganen voor bepaalde tijd voeren speerpunten van (ministerieel) beleid uit. Zij zijn gehuisvest binnen NWO en hebben een semi-permanent karakter. Het gaat om:

- Nationaal Regieorgaan Genomics (Netherlands Genomics Initiative, NGI)
- Nationaal Regieorgaan voor ICT-onderzoek en -innovatie (ICTRegie)
- Advanced Chemical Technologies for Sustainability (ACTS).

NWO heeft negen onderzoeksinstituten, verspreid over het land:

- FOM-Instituut voor Atoom- en Molecuulfysica (AMOLF)
- FOM-Instituut voor Plasmafysica Rijnhuizen
- FOM-Instituut Nationaal Instituut voor Kernfysica en Hoge Energie Fysica (NIKHEF)
- Instituut Centrum voor Wiskunde en Informatica (CWI)
- Instituut voor Astronomisch Onderzoek in Nederland (ASTRON)
- Instituut voor Ruimteonderzoek Nederland (SRON)
- Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NIOZ)
- Instituut voor Nederlandse Geschiedenis (ING)
- Instituut Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR).

2. Publieke taken/openbaar gezag

NWO voert haar taak uit in het bijzonder door het toewijzen van middelen, aldus art. 3, tweede lid, van de NWO-wet. Dat het algemeen bestuur bekleed is met openbaar gezag blijkt uit art. 4 van de NWO-wet. Aan het algemeen bestuur behoort de bevoegdheid tot regeling en bestuur van de organisatie, voor zover die niet bij of krachtens deze wet aan de gebiedsbesturen is opgedragen. Hieruit volgt dat het algemeen bestuur belast is met het toewijzen van middelen ten behoeve van onderzoeksprojecten en onderzoeksprogramma's, voor zover niet aan de gebiedsbesturen opgedragen (zie voor de gebiedsbesturen art. 9, tweede lid, van de NWO-wet).

Het algemeen bestuur en de gebiedsbesturen zijn zbo in de zin van de Kaderwet.

De hierboven bij onderdeel 1 genoemde stichtingen, tijdelijke aansturingsorganen en onderzoeksinstituten zijn geen zbo in de zin van de Kaderwet. Zij voldoen niet aan één (met openbaar gezag bekleed) of meer elementen van de definitie. Ter toelichting nog het volgende. NGI, ICTRegie en ACTS handelen krachtens mandaat van het algemeen bestuur van NWO. Hoofdstuk 3A van het Reglement NWO is van toepassing op deze drie aansturingsorganen.

NCF is een subsidieorganisatie in de zin van art. 4.1, lid 1, onder b, van het Reglement NWO (zie ook art. 12.4, lid 2, van het Reglement NWO). Uit dit artikelonderdeel blijkt dat NCF is gemandateerd door het algemeen bestuur van NWO. Hetzelfde geldt voor WOTRO. STW is gemandateerd door het gebiedsbestuur voor de technische wetenschappen (TW). De positie van STW volgt uit hoofdstuk 5 van het Reglement NWO. Het gebiedsbestuur TW en het bestuur van STW vormen een personele unie. Tot slot: de onderzoeksinstituten (zie art. 4.1, lid 1, onder a, en art. 12.4, lid 1, van het Reglement NWO) zijn niet belast met het toewijzen van middelen.

3. Instellingswet

Wet op de Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderzoek (NWO-wet).

4. Instellingsmotief

Het instellingsmotief is onafhankelijke oordeelsvorming.

NWO heeft ingevolge art. 3 van de NWO-wet een publieke taak. NWO heeft tot taak het bevorderen van de kwaliteit van wetenschappelijk onderzoek alsmede het initiëren en stimuleren van nieuwe ontwikkelingen in het wetenschappelijk onderzoek. De organisatie bevordert de overdracht van kennis van de resultaten van door haar geïnitieerd en gestimuleerd onderzoek ten behoeve van de maatschappij. De organisatie richt zich bij het uitvoeren van haar taak in hoofdzaak op het universitaire onderzoek. Daarbij let zij op het aspect coördinatie en bevordert deze waar nodig. NWO is een organisatie voor (fundamenteel) wetenschappelijk onderzoek. Zij verdeelt geld in competitie op basis van kwaliteit in volkomen onafhankelijkheid van de politiek.

5. Voorgestelde afwijkingen van de Kaderwet met de instellingswet

OCW is voornemens overeenkomstig het advies van het BTZ af te wijken van artikel 15 Kaderwet.

Art. 15: Rechtspositie personeel

NWO is thans zelf verantwoordelijk voor de rechtspositie van haar personeel. Die rechtspositie is nu passend geregeld in de CAO Onderzoeksinstellingen. Deze situatie gaat verder dan de in het tweede lid

van artikel 15 van de Kaderwet genoemde uitzondering.

In zijn advies over NWO geeft het BTZ aan de afwijking van de Kaderwet op dit punt te billijken, omdat door het van kracht zijn van de rechtspositie van de onderzoeksinstellingen beter wordt aangesloten bij de aard van de taken van het zbo.

Artikel 43 van de Kaderwet bepaalt dat drie jaar na inwerkingtreding van deze wet een zbo jaarlijks voor 15 maart een jaarverslag opstelt. Volgens de memorie van toelichting bij de Kaderwet moet het jaarverslag een beeld geven van de prestaties van het zbo in het afgelopen jaar. OCW gaat ervan uit dat het jaarverslag (en de daarbij behorende jaarrekening) dat voor die datum moet worden opgesteld, alleen betrekking hoeft te hebben op de financiële verantwoording van de eigen apparaatskosten (enkelvoudige jaarrekening) en niet op de gegevens van de onderzoeksinstituten en aanverwante organisaties.

6. Aanpassingswetgeving

In 1996 is NWO geëvalueerd door de Commissie Rinnooy Kan. NWO zal wederom worden geëvalueerd. Een evaluatiecommissie zal daartoe worden ingesteld. Naar verwachting zullen de resultaten van de evaluatie in de eerste helft van 2008 bekend zijn. Mede gelet op de resultaten van de komende evaluatie zal worden bekeken of de gebiedsbesturen in de NWO-wet gehandhaafd moeten worden. De gebiedsbesturen zijn vanwege de thans nog niet duidelijke (formeel juridische) toekomst bij punt 5 verder buiten beschouwing gelaten. De voordracht voor een wettelijke regeling met het oog op aanpassing aan de Kaderwet zal eerst na de evaluatie kunnen worden gedaan (naar verwachting eind 2008).

Stichting Vervangingsfonds en bedrijfsgezondheidszorg voor het onderwijs (VF)

Privaatrechtelijke zbo; Awb-subsidietitel niet van toepassing; uitsluitend wettelijke taken.

1. Beschrijving zbo

Het VF biedt waarborgen voor de kosten van vervanging bij afwezigheid van personeel en de kosten van vervanging voortvloeiend uit bepaalde rechtspositionele verlofsituaties binnen het primair onderwijs.

De minister is verantwoordelijk voor het beleid op het terrein van verzuim, vervanging en participatie binnen het primair onderwijs. De uitvoering van dit beleid ligt bij het fonds. In de wet is geregeld dat de minister toezicht houdt op het fonds.

Bij de oprichting van het VF als zowel het PF (Participatiefonds) is bewust gekozen voor een privaatrechtelijke status. Beide stichtingen worden bestuurd door de sociale partners in het onderwijs (d.w.z. werknemers- en werkgeversorganisaties uit het onderwijs). Deze zijn *zelf* verantwoordelijk voor zaken als het terugdringen van het ziekteverzuim en de arbeidsongeschiktheid, het beheren en terugdringen van de werkloosheidsuitgaven alsmede het opzetten van hun personeels- en mobiliteitsbeleid.

Het VF en PF kennen een bestuursbureau. In 2006 ging het om 9 fte, die in dienst waren bij het VF/PF.

Voorts kent VF een uitvoeringsorganisatie (UVf) waarvan de medewerkers in dienst zijn van Loyalis. In het contract met Loyalis wordt niet uitgegaan van fte's maar dit betreft een budgetafspraken (ca € 8 mln.).

2. Publieke taken/openbaar gezag

- Het VF betaalt de kosten voor vervangers die scholen inzetten bij ziekte of afwezigheid van personeel. (openbaar gezag).
- Daarnaast levert het Vervangingsfonds een belangrijke bijdrage aan het terugdringen van het ziekteverzuim en de arbeidsongeschiktheid van onderwijspersoneel.
- Het helpt scholen de kwaliteit van hun arbeidsomstandigheden en personeelsbeleid te verbeteren, bijvoorbeeld met subsidies, scholing of advies op maat (regioadviseurs).

3. Instellingswet

Besluit Vervangingsfonds (o.g.v. Wet op het primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs en Wet op de expertisecentra).

4. Instellingsmotief

Participatie van maatschappelijke organisaties.

5. Voorgestelde afwijkingen van de Kaderwet met de instellingswet

Geen

6. Aanpassingswetgeving

Thans wordt gezien hoe het vervangingsstelsel vereenvoudigd kan worden en vindt een herbezinning plaats op de verhouding tussen OCW en de fondsen. OCW is voornemens de aanpassing van wetgeving te koppelen aan eventuele aanpassing van wetgeving in dat verband.

Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs (PF)

Privaatrechtelijke zbo; Awb-subsidietitel niet van toepassing; uitsluitend wettelijke taken.

1. Beschrijving zbo

Het PF biedt waarborgen voor de kosten van werkloosheidsuitkeringen of suppleties inzake arbeidsongeschiktheid en daartoe besluiten te nemen waartegen beroep op de Afdeling bestuursrechtspraak van de RvSt mogelijk is binnen het primair onderwijs.

De minister is verantwoordelijk voor het beleid op het terrein van verzuim, vervanging en participatie binnen het primair onderwijs. De uitvoering van dit beleid ligt bij het fonds. In de wet is geregeld dat de minister toezicht houdt op het fonds.

Bij de oprichting van het PF zowel als het VF (Vervangingsfonds) is bewust gekozen voor een privaatrechtelijke status. Beide stichtingen worden bestuurd door de sociale partners in het onderwijs (d.w.z. werknemers- en werkgeversorganisaties uit het onderwijs). Deze zijn *zelf* verantwoordelijk voor zaken als het terugdringen van het ziekteverzuim en de arbeidsongeschiktheid, het beheren en terugdringen van de werkloosheidsuitgaven alsmede het opzetten van hun personeels- en mobiliteitsbeleid.

Het PF en VF kennen een bestuursbureau. In 2006 ging het om 9 fte, die in dienst zijn bij VF/PF. Voorts kent PF een uitvoeringsorganisatie (Upf), waarvan de medewerkers in dienst zijn van CFI (baten-lastendienst van OCW). In het contract met CFI wordt niet uitgegaan van fte's maar dit betreft een budgetafsprake (in 2006 € 1,1 mln.).

2. Publieke taken/openbaar gezag

Het PF is verantwoordelijk voor het beheren en terugdringen van de werkloosheidsuitgaven in het primair onderwijs. Het PF betaalt de uitkeringskosten van werkloos onderwijspersoneel met als voorwaarde dat een schoolbestuur kan aantonen dat zij zich voldoende heeft ingespannen om ontslag van een personeelslid te vermijden en, voor zover mogelijk, een goed alternatief heeft geboden (binnen de school, of daarbuiten).

Het Participatiefonds ondersteunt daarnaast scholen bij het opzetten van hun personeels- en mobiliteitsbeleid.

Het fonds zet zich ook in voor individuele medewerkers die werkloos zijn of worden, onder andere met trainingen en cursussen en via de Onderwijsvacaturebank

3. Instellingswet

Besluit Participatiefonds (o.g.v. Wet op het primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs en Wet op de expertisecentra).

4. Instellingsmotief

Participatie van maatschappelijke organisaties.

5. Voorgestelde afwijkingen van de Kaderwet met de instellingswet

Geen

6. Aanpassingswetgeving

Thans vindt een herbezinning plaats op de verhouding tussen OCW en de fondsen. OCW is voornemens de aanpassing van wetgeving te koppelen aan eventuele aanpassing van wetgeving in dat verband.

Cultuurfondsen

Privaatrechtelijke zbo's, waarop Awb-subsidietitel van toepassing is.

1. Beschrijving zbo

De cultuurfondsen zijn een cluster van fondsen die hun bestaansrecht vinden in de Wet op het specifiek cultuurbeleid en bestaan uit 7 kunstenfondsen en 2 letterenfondsen:

Kunstenfondsen:

- Stichting fonds Beeldende Kunst, Bouwkunst en Vormgeving (5 leden, 21 medewerkers)
- Mondriaan Stichting (5 leden, 22 medewerkers)
- Stichting fonds voor de Film (7 leden, 28 medewerkers)
- Stichting stimuleringsfonds Architectuur (7 leden, 9 medewerkers)
- Stichting Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten+
- Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie

Per 1 november 2007 zijn de laatste twee genoemde fondsen in de plaats gekomen van de stichting Fonds voor de Scheppende Toonkunst, de stichting Fonds voor Podiumprogrammering en Marketing en de stichting Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten.

Letterenfondsen:

- Stichting Fonds voor de Letteren (7 leden, 16 medewerkers)
- Stichting Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds (7 leden en 14 medewerkers)

2. Publieke taak/openbaar gezag

Het in stand houden, ontwikkelen, sociaal en geografisch spreiden of anderszins verbreden van één of meer cultuuruitingen te bevorderen door daartoe subsidies te verstrekken.

3. Instellingswet

Wet op het specifiek cultuurbeleid, art. 9, 10 en 11

4. Instellingsmotief

Het instellingsmotief is onafhankelijke oordeelsvorming; alle uitingen van de fondsen dienen vrij te zijn van politieke beïnvloeding.

5. Voorgestelde afwijkingen van de Kaderwet met de instellingswet

OCW is voornemens overeenkomstig het advies van het BTZ af te wijken van artikel 22 Kaderwet.

Art. 22: Vernietigingsrecht

Het vernietigingsrecht is een inbreuk op de onafhankelijke besluitvorming van de fondsen. De uitzondering betreft niet alle besluiten van de fondsen, maar alleen die welke betrekking hebben op de taakuitoefening. Om uit te sluiten dat de minister daarop aangesproken kan worden, dient elke politieke inmenging te worden voorkomen. Het BTZ geeft in haar rapportage aan een afwijking valide te vinden indien er redenen zijn om uit te sluiten dat de minister deze bevoegdheid heeft om daarmee te garanderen dat de minister deze bevoegdheid niet kan gebruiken. Dit is naar de mening van het BTZ –ondermeer - het geval wanneer het beschikken over deze bevoegdheid zich niet verdraagt met de aard van de taken, te weten bij semi-rechtelijke taken, medisch-ethische taken en taken in de kunst- en cultuursector.

6. Aanpassingswetgeving

OCW is voornemens om een wetsvoorstel op te stellen voor de zbo's die onder de Wet op het specifiek cultuurbeleid (de cultuurfondsen) vallen. Een voordracht voor een daartoe strekkende regeling zal naar verwachting worden gedaan in de loop van 2008.